

Kmetijski list

Glasilu „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:

celoletno. Din 12.50
pololetno. Din 6.25
posamezna številka. Din 0.50

**Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:

male oglase. Din 0.25
uradne razglase. Din 0.40
reklame. Din 0.50

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

V čem je rešitev.

Splošna nezadovoljnost je odznak našega časa. Vse je nezadovoljno in z vneto tekmujejo med seboj razni hujšaki in vpijači, kdo bo bolj pomagal splošno nezadovoljnost. V veliki meri je nezadovoljnost upravičena, toda pri nobenem stanu ne tako kakor pri kmetem.

Najštevilnejši stan v državi je kmeti. Stan in po vseh zakonih pravice gre edinole njemu vlada v državi, toda v resnici vladajo drugi stanovi.

Toda ne le najštevilnejši, ampak tudi najpotrebnejši stan v državi, naravnost njen steber je kmeti. Stan, in vendar vladajo drugi stanovi.

In omeniti moramo še najvažnejše. Noben drug stan ne dela tako kakor kmeti. Stan in noben drug stan ne posveča vseh svojih sil tako produktivnemu delu kakor prav kmeti. Stan. Že med vojno je bilo to vidno, še bolj pa sedaj po vojni.

Zamislite si samo nazaj v žalostne medvojne čase! V vas sta prišla na dopust vojak kmetovalec in vojak nekmetovalec. Pa si predočite razliko med njima! Prvi je prišel domov ponoči, da ne zamudi niti ure dopusta, drugi pa se je ustavil v mestu, da preživi prijetne urice. In na vse zgodaj je bil kmetovalec že na polju in delal do pozne noči. Ta čas pa je oni drugi sedel v gostilni, junačil s svojimi neprežitimi junašči ter zapravljaj denar, dokler je bilo kaj cvenka pri hiši.

Še bolj pa se opaža to dandanes, po vojni. Statistika je n. pr. ugotovila, da je v trboveljskem rudniku več delavcev kot jih je bilo pred vojno, produkcija premoga pa je manjša. In enake stvari bi lahko ugotovili pri vseh drugih stanovih. Sedaj pa vzemimo kmetovalca! Naj bodo časi veseli ali žalostni, na polju se vrši vse delo enako kot poprej. Od zore do mraka, to je stara pesem na kmetih, ki je v časih ravno tako danes, ko se prejema za pridelke ničvreden papir, kot je bila takrat, ko je polnovreden denar plačeval kmeti. Zato je dandanes množina kmetijskih pridelkov enaka množini pred vojno in v najsmrečnejših časih. Zato ima dandanes Jugoslavija v izobilju žita in mesa, zato je Jugoslavija bogata. Čeprav pa vlada na drugi strani še vedno nezmanjšano pomanjkanje vseh drugih stvari, se zahteva vendarle, naj ostane to naše edino bogastvo doma ter segnje, kmet pa naj bo brez zasluga za svoje težko delo.

Neizpodbitna resnica je, da zgolj kmetovalec pridobiva sedaj isto množino pridelkov kot jih je pred vojno.

Ostala pa je tudi ista kakovost kmetovalčevih pridelkov kot je bila pred vojno. Ni razlike med dandanašnjim in predvojnimi žitom in ni razlike med dandanašnjim in predvojnimi mesom. Vedno enako dobro blago preskrbuje kmet in nikdar ni

nihče osleparjen, kadar kupuje pri kmetu blago.

Sedaj pa pogledimo na delo v mestih! Kje so še oni časi, ko bo dovoljna množina blaga krila vse potrebe dežele, ko bo konkurenca mogoča in se bo s tem draginja zmanjšala. Kdaj doživimo zopet one srečne čase, ko bomo kupovali blago predvojne kakovosti? Kako dolgo bo moral še čakati kmet, da bo dobil za svoj trdo prislužen denar tudi polnovredno blago?

Z znojem in delom pridobiva kmet enako množino in enako dobre pridelke kot pred vojno, plačan pa je za to slabše kot je bil pred vojno. Za kar je včasih zadostoval en rep živine, za to je treba dandanes izkopičati dveh repov. Tisto, za kar je včasih zadostoval hektoliter vina, se dandanes ne kupi niti za dva hektolitra.

In tako je sedaj kmeti stan osleparjen za svoje dobro delo, edin med vsemi, vzlic temu, da je njegovo delo najtežje in najsolidnejše. In vendar čujemo meščane dan na dan kričati, da se godi kmetu najbolje, da so samo zanj nebesa na zemlji. Če je temu tako, zakaj ne gredo meščani na kmete, zakaj ne postanejo kmetovalci, zakaj slišimo vedno le o begu z dežele, a nikdar o begu iz mest? Ker je najtežje kmeti delo, ki ga zmore le tisti, ki ima ljubezen do zemlje. Ljubezen do zemlje, ki jo ima kmet, je naša rešitev, kajti samo ona daje kmetu moč, da ne zaide med delamrže nezadovoljne, ampak dela sedaj prav tako kakor je delal pred vojno. Če ne bi imel kmet ljubezni do zemlje, potem bi vladale na deželi že davno take razmere, kakršne vladajo po mestih. Padla bi produkcija, padla bi kakovost blaga in draginja bi narasla do neznosnosti. Rešitev države je kmetovalčeva ljubezen do zemlje.

Konec nezadovoljnosti pa bo tedaj, ko bo objela vse stanove ljubezen do dela. Kakor kmet, tako mora delavec ljubiti svoje delo, da naraste množina proizvodnje. Kakor kmet, tako mora inteligent ljubiti svoje delo, da postane uprava države zdrava.

V ljubezni do dela je rešitev in samo v tem je spas ljudstva. Vsa druga bobneča gesla pa so le prikrivanja resnice in zato ljudstvu v škodo.

Delajte tako kakor ste delali pred vojno in živeli boste tako kakor pred vojno! Druge rešitve ni za vas, ki ste mestni nezadovoljneži!

Za nas kmetovalce, ki to že vršimo, pa je rešitev v zavednosti. Največ nas je, največ delamo, največ trpimo — imeti moramo tudi največ besede, kar pa bomo imeli, če bomo zavedni in složni. Kot en mož nastopimo pri volitvah in naše delo nam bo povrnjeno!

Nesloga in nezavednost pa bosta naš grob kakor vedno. Tovariši! V slogi in zavednosti je naša rešitev!

Nostra culpa.

V «Slovencu» z dne 23. maja citamo na drugi strani v debelih črkah krvavi naslov: «Korupcija na pohodu ali volitve se bližajo». Radovedni, kakšna grozna stvar se je

zopet pripetila, pričnemo citati članek, v katerem se zaletava nek modrijan z vodeno glavo in slabo vestjo v SKS, «Ekonomu» in vlado, ker je preskrbljeno za ceno živila

pasivnim krajem, med katere spada tudi Slovenija. Lepa je ta! Če skrbi kdo za ceno živila, tedaj uganja korupcijo! Bolje klerikalni člankar pač ni mogel razkrinkati samega sebe.

Kaj je torej na stvari? Vlada je «Ekonomu» in «Zadružni zvezi» v Celju dala na razpolago po štiri milijone kron brezobrestnega posojila, da nakupita za Slovenijo ceno koruzo. Ker je tuja koruza cenejša od domače koruze, je dovolila vlada tudi gotovo količino carine prostega uvoza koruze, da pridejo tako revnejši sloji do cenih živil. Da ni v tem prav nobene korupcije, temveč le hvalevredna skrb za ljudstvo, je jasno. Čemu pa kriče potem klerikalci?

Odgovor je silno lahek! Ker ni prejela tega posojila klerikalna «Gospodarska zveza», ker se ne morejo s tem denarjem okoristiti klerikalci! Zaradi tega kričanje!

Pameten in pošten človek se mora začudeno izpraševati, kako more kdo pri taki stvari govoriti o korupciji. Prosimo! Država posodi denar zadrugi za nakup cenih živil. Zadruga kupi živila, jih odda potrebnim ljudem pod tržno ceno, nato pa vrne ves posojeni denar državi. Res bi prav radi vedeli, kdo je oškodovan pri tem. Ali država z ravno toliko denarja kot prej ali ljudstvo s cenejšimi živili.

Ampak nekaj drugega je! Klerikalci sodijo vsakogar po sebi in ker ne morejo sami izvršiti nobene stvari brez korupcije, zato mislijo, da so tudi drugi ljudje taki.

Znano nam je in pozabili ne bomo, dasi mislijo klerikalci, da smo to že davno «izšivali», kako so gospodarili klerikalci med vojno z našo živino. Kje so tisti milijoni, ki ste jih uropali stiskanemu ljudstvu z vnovčevanjem živine? Brihtni Stanovnikov atek iz Horjulja so sicer dejali na shodu v Črnem vrhu, da se bo tisti denar porabil za

kmeti. Zbornico, o kateri pa ni ne duha ne sluha. Menda so zginitili v Vašo bisago?

Ti milijončki pa niso bili državni denar, temveč plod kranjskih kmetijskih žuljev, ki so ga pozele te večno žejne ljudske pijavke. Vojni erar je bil še tako pošten, da je plačeval živino po taki ceni kot na Ogrskem. Toda, ker se je zdelo to klerikalnim pijavkam preveč, zato so odtegnili živinorejcem njegov krvavo zasluženi izkopiček. Ljudstvu so ukradli denar, da napolnijo svoje fonde, s pomočjo katerih vzdržujejo svoje umazano časopisje.

Drugo veliko korist pa so napravili kmetu tedaj, ko so zaprli mejo, da se je plačevalo za kilogram mesa po 10 kron, čeprav je bilo tedaj že vse neprimerno dražje.

Sedaj kriče naši klerikalci, ki so pa bili na vladi, so dajali «Gospodarski zvezi» še vse drugačne vsote, s katerimi je le-ta samo špekulirala in jih še do danes ni vrnila.

Toda Bog ne daj, da bi kdo ne pripoznal klerikalne skrbi za kmeta. Saj je kupil dr. Korošec moderčke in čevljičke in drugo tako robo, kar je veljalo jako mnogo denarja, dasi je bilo ničvredno in ljudstvu popolnoma odveč. Vse to je bilo seveda prekoristno delo za ljudstvo. In kdor tega ne verjame, je lažnik.

Ej, veste, gospodje, če bi bilo ljudstvo res tako neumno, kakor bi Vi hoteli, da je, bi mogoče res nasedlo na Vaš koruptni lep. Toda ljudstvo se je prebudilo iz stoletnega spanja ter Vas spoznalo. Namesto da očitate grehe drugim, izprašajte rajši svojo kosmato vest, se ponižno potrkajte na prsa ter priznajte: nostra, nostra culpa (naša, naša krivda).

Ti pa, slovenski kmetovalec, si zapomni: Zadosti so Te že oškodovali klerikalni sleparji, sedaj pa polhovko na glavo in v boj za Staro pravdo!

Kako skrbje Stanovnikov atek za ljudstvo?

Ker je naš klic «Po dejanjih jih sodite!», zato objavljamo dobesedno nastopno pismo:

Klubu narodnih poslancev «Samostojne kmetijske stranke» v Beogradu.

Podpisana Neža Stanovnik, rojena leta 1852., užitkarica v Horjulju št. 27, podajam v nastopnem resnično poročilo o svojem življenju, odnosno kako sem prišla na stara leta ob užitek in kako sem navezana na dobrotljivost dobrih ljudi in zasluge, kar pa je pri 70letni ženi silno težavno. Prosim zaradi tega, da bi mi pomagali, če le mogoče.

1.) Oddala sem svoje posestvo v Horjulju št. 60, to je polovico zemljišča sinu Francetu leta 1907. Takrat sem si izgovorila pri sodišču na Vrhniki užitek, obstoječ iz: 5 mernikov pšenice, 5 mernikov koruze, 1 mernika fižola, 1 mernika prosa, 1 mernika ajde, 1 mernika ječmena, 1 mernika suhih hrušk, 1 mernika orehov, 3 češpljevih dreves, 1 hruškinega in 1 jabolčnega drevesa, 20 funtov slanine, 20 funtov prašičjega mesa, 6 funtov masla, 10 mernikov krompirja, 12 funtov soli, 12 funtov prediva, 1 liter mleka na dan in 40 K v denarju na leto.

2.) Moj sin France pa se je zadovolžil pri hranilnici v Horjulju, katere načelnik je Janez Stanovnik, sedaj narodni poslanec, in sicer tako, da je zahtevala hranilnica prodajo posestva. Pri prodaji, ki se je izvršila dne 30. decembra 1913. na javni dražbi, je kupila vse posestvo hranilnica sama za 19.562 K. Za moj užitek v naturi me je J. Stanovnik, načelnik hranilnice, pri tisti priliki pregovoril k dovolitvi, da se izpremeni užitek v denarno gotovino, in sicer tako, da se naloži glavica v znesku 6000 K, od katere bom dobivala kot preužitek letne obresti po 4% odstotka.

3.) Nekega dne v adventu sem dobila od okrajnega sodišča na Vrhniki povabilo na sodišče. Znano mi ni bilo, zakaj sem vabljena. Na sodišču sta me sprejela takratni sodnik in načelnik hranilnice Janez Stanovnik. Začela sta me pregovarjati, naj privolim v to, da se naloži glavica 6000 K v 7. vojno posojilo, dokazujoč mi, koliko večje obresti bom dobivala pri vojnem posojilu. Jaz neumnica sem se udala ter dovolila, da se naloži glavica v 7. vojno posojilo.

Dandanes nimam ne naturalnega ne denarnega užitka po ne ravno

premajhni zaslugi načelnika hranilnice, sedanjega narodnega poslanca Janeza Stanovnika. Revica sem prišla ob vsak užitek na svoja stara leta in čaka me beračenje od hiše do hiše.

Posestvo, katero poseduje sedaj hranilnica, je vredno nad pol milijona kron; gozd je zaraščen, užitek od posestva pa uživa nemoteno načelnik hranilnice, narodni poslanec Stanovnik.

Prosim Vas, pomagajte mi, ker je vendar vnebovpijoča krivica, da se je staro ženo na tak način spravilo ob vsak užitek in na beraško palico.

Dà, ljudje božji, tako se je delalo z našim ljudstvom! Ali je potreben k spredaj natisnjenemu pismu še kak drug dostavek kakor: «V boj za Staro pravdo!»?

Polomija republikancev na Grabah pri Središču.

Ker je dr. Novačan na svojem prvem shodu na Grabah pri Središču tako strašno pogorel, zato je v nedeljo dne 29. maja še enkrat pozikal svojo srečo. Sklical je zopet shod na istem mestu in tokrat naročil pomoč pri Radiću. Le-ta mu je poslal kar dva poslanca svoje stranke in kakih 250 mož iz bližnjega Zagorja. Toda vse to ni nič pomagalo. Shod je sklical Novačan za eno uro, toda ob eni je bila Suletova gostilna, v kateri naj bi se vršil shod, nabito polna pristašev SKS. in pristašev SLS. Ko je Novačan, ki se je ta čas mudil pri svojem dičnem somišljeniku trgovcu Veldnu, videl, kako stvar stoji, je prelozil shod na tretjo uro. Radičevci so se namreč zanesli in brez njih se Novačan ni upal ničesar započeti. Splošno je že prevladalo mnenje, da shoda vobče ne bo in ob treh je dr. Šalamun, naš rojak, prečital resolucijo, s katero se izreka udanost kralju in državi ter odločno odklanja Novačanova in Radičeva republikanstvo. Ta resolucija je bila z navdušenjem sprejeta. Zbrana množica se je med klicanjem kralju in domovini že hotela raziti, ko je prišel vendarle g. Novačan s svojim štabom in kot sklicatelj otvoril shod. Njegova zagorska vojska, broječa kakih 250 do 300 Zagorcev, je namreč med tem prikorakala, toda v gostilni ni bilo več prostora in morala se je postaviti zunaj na cesti. Takoj pri predsednikovi volitvi se je pokazalo, da kljub zagorski rezervi Novačan nima večine in po sporazumu med pristaši SKS. in SLS. je bil izvoljen za predsednika shodu g. Bedjanič, župan v Obrežu. Novačan je dobil besedo ter govoril in grozil vse mogoče; ko je začel napadati dinastijo in državo ter hotel dati takoj po svojem govoru na glasovanje svojo resolucijo, mu je predsednik odvzel besedo, ker dr. Novačan niti vedel ni, da se resolucije predlagajo proti koncu shoda. Za njim je govoril poslanec SLS., g. profesor Vesjenjak, ki je Novačanu pošteno povedal, kar mu gre. O. Vesjenjak je žel za svoj nastop tudi pri naših pristaših burno odobravanje. Tudi drugi govorniki, kakor dr. Gosak, dr. Šalamun in naš odlični somišljenik tovariš Šala iz Obreža so v svojih govorih odločno pobijali dema-

Kmetje, skrbite za nove naročnike in naročnice svojemuglasilu!

goško politiko Novačanovo in Radičevu. Zlasti tovariš Šala je spravi Novačana v strašno zadrego z vprašanjem, zakaj ga je srečala republikanska pamet šele po treh letih obstoja naše države, med tem ko je bil polna tri leta v službi iste države, katero hoče sedaj razrušiti.

Vsi govorniki so želi burno odobravanje navzočnim pristašev SKS. in SLS., samo par zagorskih analfabetov, ki so se med tem prerinili s ceste v sobo, je avtomatično klicalo od časa do časa: «Živio Radič! Zivela hrvatska republika!» Na njih obrazih se je videlo, da ne razumejo o politiki prav ničesar in se za slepljena masa. Ko se je oglašil k besedi še dr. Devčić iz Varaždina, poslanec Radičeve stranke, je pri njegovih prvih besedah nastal tak hrup in tako vpitje in prekanje, da se je bilo bati, da pride do pretepa. Zato je vladni komisar shod razpustil. Po odpeti narodni himni se je narod začel razhajati, Novačan pa je tiral svoje Zagorce v procesiji po središkem trgu proti Dravi.

Tako je končal drugi in — upamo — zadnji shod republikancev v našem kraju. Enako smolo pa je imel dr. Novačan tudi pri Sv. Bolfenku na Kogu. Naše ljudstvo ni tako nezrelo, da bi ga mogla vsaka prazna beseda premotiti, in niti najmanj ne bodo mogle pomagati radičevske zapeljane tolpe, s katerih pomočjo bi rad postal g. Novačan poslanec.

Pokrajinske vesti.

(Shod v Sevnici) bo dne 11. junija. Na shodu bodo poročali tovariši: minister Pucelj kakor tudi poslanec Urek in Rajar. Shod se bo vršil pri Francu Valantu blizu cerkve.

(Za naše fante.) V «Kmetijskem listu» smo že opetovano naglašali, da se pomaga našim fantom le na ta način, če odidejo poslanci med nje, ugotovijo na licu mesta vse nerednosti ter provzročijo takoj njih odpravo. Naši poslanci se te dolžnosti v polni meri zavedajo ter jo z vestnostjo tudi izpolnjujejo. In prav z lepim uspehom! Višje vojaško oblastvo jim gre pri tem delu na roko in je do sedaj brezobzirno kaznovalo vsakogar, ki je zakrivil kakšno nerednost. To preiskovanje nerednosti na licu mesta pa ima tudi velikanjski moralni pomen. Oficirji in vojniki vidijo, da se merodajni ljudje zanimajo za usodo fantov. Oficirji se bodo zategadelj gotovo trikrat premislili, preden bodo zakrili kakšno nerednost, naši fantje pa bodo lažje prenašali težkoče vojaške službe, ko spoznajo, da imajo uplivne in zanesljive prijatelje. Zvesta temu načelu, sta obiskala zadnje dni poslanca SKS., tovariša Dobnik in Majcen, naše fante v Kragujevcu. Govorila sta z njimi ter jih vestno povpraševala o vsem. Ogledala sta si tudi vojašnice in kuhinje. Vojašnice so snažne, deloma premajhne, tako da morajo spat mestoma na dveh posteljah po trije fantje. Hrana je tečna, dasi preprosta. Težko pa občutijo fantje to, ker se ne kuha zanje ločeno, na slovenski način. Poveljniki je dejali, da bi rad odredil posebno kuhinjo, toda mu manjka kotlov. Tudi hrano bi rad izboljšal, toda skupščina dovoljuje za to preizkušnje kredite. Da, draga opozicija, samo s črtanjem vojnega proračuna se ne da pomagati fantom. S fanti se ravna lepo. Vsi fante brez izjeme so označili govorico, češ, da se jih vprega v pljuže, za abotno laž, kajti konj je dovolj na razpolago. Da se pečajo fantje tudi z umnim gospodarstvom, pa samo odobravamo. Naši fantje imajo svojo knjižnico, svoj pevski in tamburaški zbor in svoje telovadne krožke. Za njih razvedrilo je torej preskrbljeno. Zajedno z našima tovarišema je bil v Kragujevcu tudi narodnosocialistični poslanec Brandner, ki se je na lastne oči preprčal, kako laže dostikrat opozicija, kateri pripada tudi sam.

(O pomenu agrarne reforme) je poročal na shodu na Uncu tovariš inž. Kosmač. Ker je še vedno dosti tovarišev, ki pomen agrarne reforme silno podcenjujejo, hočemo navesti glavne misli iz poročila tovariša Kosmača. Z dobro izvedbo agrarne reforme se da povečati in zaokrožiti veliko število naših manjših kmetij. Les iz podzavljanih gozdov se more oddajati po nizkih cenah za hišni lesni obrt, ki ga moramo na vse načine pospeševati, zakaj brez obrta ne bo blagostanja. Z agrarno reformo moremo urediti skupne vzorne pašnike za plemensko in molzno živino. To je predpogoj za izboljšanje plemenske živine, kar je za narodno gospodarstvo največje važnosti. Obrt in izboljšana živinoreja sta dva stebra splošnega narodnega gospodarskega napredka. Agrarna reforma torej ni le zahteva pravice, temveč osnova gospodarskega napredka. Za-

tegedelj bo SKS. izvedbi agrarne reforme posvečala vedno največjo pozornost. Z zadovoljenjem pripominjamo pri tej priliki, da je tovariš minister Pucelj dosegel, da se zniža v Sloveniji zemlja, katere se ne tiče agrarna reforma, na 50 ha.

(Tovariš poslanec Kušar) si je po shodu na Uncu ogledal v spremstvu domačinov in pograničnih častnikov sedanjo začasno mejo med našo državo in Italijo. Ta meja reže živo v telo našega naroda ter ogroža gospodarski obstoj občine Unca. Občino Planino je že skoraj uničila. Za kmetovalce so razmere naravnost obupne. Vsak dan se morajo kmetovalci pred Italijani poniževati, če hočejo obdelati svojo zemljo, ležečo na italijanskem ozemlju. Od pametneke so obdelovali to zemljo njih pradedi, sedaj pa lahko vsak italijanski vojak prepreči obdelovanje. Kot kmet je bil tovariš Kušar od hude krivice, ki se godi našim kmetom, vidno ginjen ter je obljubil, da bo storil vse, da se bo krila državna meja s katastralnimi mejami občin. Naznanjamo, da je nastopil glede te zadeve na seji ministrskega sveta tovariš Pucelj ter prepričal ministrski svet, da je vsaka druga meja nemogoča. Zategadelj je skoraj gotovo, da se želja vrlah naših tovarišev ob meji v polni meri uresniči.

(Tovariši s Stajerske!) Opozorite vse zaslepljene, da bomo proti vsakomur vložili tožbo, kdor bi razširjal laži «Straže» ali «Slovenskega gospodarja». Ker ščiti ova lažniva lista poslaniška imuniteta, smo žalibože brez moči proti obema listoma. Zato smo prisiljeni, brezobzirno nastopiti vsaj proti onim, ki klerikalne laži razširjajo. Do sedaj je bilo kaznovanih že lepo število zaslepljenec. Tovariši, opozorite zaradi tega vse, da ne bodo brez potrebe žrtve klerikalne lažnivosti in hujskarije! Pripominjamo, da so do sedaj klerikalni listi pustili še vsakega na cedilu, kdor jim je verjel in razširjal njih laži. Pozivljamo vse tovariše s Stajerske, naj nam prijavijo brezobzirno vsakogar, ki obrekuje ter laže o naših ljudeh. Svarili smo dosti in bili tudi zadosti priznani. Če pa ne pomaga dobra beseda, moramo s silo napraviti konec klerikalni lažnivosti. Toda podlega obrekovanja je dovolj!

(Krajevni agrarni odbori.) Volitve v krajevne agrarne odbore so se vnovič izvršile. To pot so povsod klerikalci napeli vse svoje moči, da bi dobili tudi te odbore v svoje roke. Namera pa se jim ni povsod posrečila. Tam pa, kjer so že prvotno bili skoro samo klerikalci v agrarnem odboru, so ostali i nadalje. V krajevne agrarne odbore so se vrnili te vrste ljudje zaradi tega, da bi se okoristili na škodo drugih ljudi. Tako se je zgodilo tudi v St. Petru pri Novem mestu. Graščinsko zemljo je porazdelil odbor pri lanskim delitvi najprej medse in šele potem so prišli na vrsto oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po naredbi, izdani v «Uradnem listu» z dne 20. septembra 1920., št. 343, upravičeni dobiti zemljo. Seveda pa so zopet pri ostanku ločili tiste, ki trobijo v njih rog in tiste, ki nočejo biti njih kimaveci. Glavno besedo pri tem odboru hoče imeti ta vrsta oni, ki so po nared

Politične vesti.

(Kraljeva poroka.) Ker je princezinja Elizabeta, sestra kraljeve neveste, izvzeta nevarnosti, se izvrši kraljeva poroka dne 8. junija. Poroka se bo vršila z vsemi slovesnostmi in bodo na njej zastopane skoraj vse evropske države in vsi vladarski dvori. Računa se, da se bo udeležilo poročnih svečanosti nad 100.000 ljudi. Beograd se pripravlja z mrzlično naglico, da bo sprejem kraljeve neveste čim slovesnejši in lepši. Takoj po poroki dospe kralj Aleksander s svojo visoko nevesto na Bled. Želimo kralju in njegovi lepi nevesti obilo sreče kakor tudi, da bi jima ostali prežiti dnevi v Sloveniji v neizbrisnem prijetnem spominu.

(Amnestija.) Ob svoji poroki bo izdal kralj obširno amnestijo. Vsem bo pomiloščenih okoli 15.000 ljudi. Pomiloščeni bodo vsi tisti, ki so bili obsojeni na ječo do dveh mesecev. Oni, ki so bili obsojeni po 9. januarju na več kot dva meseca, bodo pogojno pomiloščeni, če tekom petih mesecev po obsodbi ne ponove prestopka. Kdor je bil kaznovan z ječo nad dve leti, bo tudi le pogojno pomiloščen, če tekom petih let ne ponovi zločina. Točna določila se bodo šele ugotovila.

(Zunanja politika.) Lojz Džorž je moral opustiti svoje protifrancosko stališče. V parlamentu je imel te dni daljši govor, za katerega je žel vsled svojega Francozom prijaznega stališča veliko odobravanje. Amerika se še nadalje noče udeleževati skupnih sej evropskih držav, in sicer zaradi tega, ker se noče pogajati z rusko sovjetsko vlado. Amerika zahteva brezpogojno, da odrede komunisti v Rusiji svobodne volitve, kajti šele s svobodno izvoljeno rusko vlado se hoče Amerika pogajati. Mednarodni položaj je ostal v splošnem neizpremenjen.

(Vojaški dopusti.) Odbor za proučevanje zakonskega predloga za odredbe vojaške dopuste je dovršil svoje delo ter predložil skupščini predlog, ki pride v najkrajšem času na dnevni red. V tem odboru je sodeloval naš poslanec tovariš Drogenik. Po odboru predloženi zakonski predlog določa v glavnem naslednje: 1.) Redovi, kaplari in podčastniki morajo dobiti po dovršeni rekrutski izobrazbi po možnosti po vrsti dopuste po pet dni mesečno. Za potovanje se mora vračunavati posebe za vsak dopust pet dni. 2.) Na isti način se morajo puščati na dopust redovi, kaplari in podčastniki ob mobilizaciji, če traja le-ta dalj kakor tri mesece. Ta predlog, ki postane v najkrajšem času zakon ter določa redovne dopuste za vse kaderske vojaške vsake tri mesece, so stavili poslanci »Samostojne kmetijske stranke«. To je pravo in uspešno delo za naše vojaške!

(Skupščina.) Po dolgem času se je oglašil končno vendarle k besedi dr. Korošec. Toda značilno pri tem je to, da kako stvar je govoril vodja »Kmetijske zveze«. Nobena druga reč ga ne moti v državi kakor meščanska organizacija vojfašistov, ki je za slovenskega kmeta pač še najmanjše nevarnosti. Vse drugo pa se dr. Korošca ne tiče. Res, lep voditelj »Kmetijske zveze«!

(Pogajanja za zunanje posojilo) še vedno niso zaključena. Ameriška vlada zahteva, da uredimo pred vsem naš dolg v Ameriki, ki znaša 150 milijonov dolarjev in za katerega plačujemo pet odstotne obresti.

Prvo škropljenje trt.

Dokler izza srede meseca maja izdatno ne dežuje, ne more nastati prva infekcija (okužitev) trte, torej se s škropljenjem prav nič ne mudi. Kakor hitro pa pade tak dež, zanese prve spomladne trose glivice na najnižje liste, kjer se trosi v 8 do 12 dneh na način, opisan že v »Kmetovalcu«, razmnože v nove poletne trose, ki okužijo vso trto. Najopasnější čas za okuženje vinograda po peronospori je tedaj po 8 do 12 dneh po prvem toplem in izdatnem dežju, ki pade v drugi polovici meseca maja, torej potem, ko na trtnih listih, zemlji najbližjih, zasledimo prve liste, napadene po peronospori. Iz tega vidimo, da moramo vinograde škropiti prvič tekom 8 do 12 dni po prvem toplem in izdatnem dežju, ki je padel v drugi polovici meseca maja, najpozneje pa koj takrat, ko zasledimo tu ali tam v vinogradu

prve liste, napadene od peronospore, in na njih bele lise na spodnji strani. Tedaj je najskrajnejši čas in do prvega dežja mora biti vinograd poškropljen. Ranee škropljenje trtam sicer ne škoduje, ampak je nepotrebno. Čas drugega škropljenja se ravna po rašči trte in po padavinah v času po prvem škropljenju. Na podstavi spredaj navedene inkubacijske (okužne) dobe si lahko preračunimo, kdaj je treba drugič škropiti. Vobče velja pravilo: Ne predolgo, toda vsaj kakih 14 dni po prvem škropljenju, ob suhem vremenu pa najkasneje tri tedne po prvem škropljenju. Zelo važno je, da v tem času, to je po končanem cvetenju, dobro poškropimo tudi grozdje, kajti mlade jagode so okuženju po peronospori najbolj izpostavljene, ker se na njihovi kožici nahajajo dihalne reže, skozi katere se klica peronospore lahko zaraste v jagode. Tretjič škropimo kake tri tedne pozneje, kar se ravna po rašči trte in po vlagi. Ob deževnem vremenu velja sploh, da škropimo v krajših presledkih, torej če treba tudi štirikrat do srede ali druge polovice meseca julija. Pozneje ni treba več škropiti.

B. Skalický.

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

(Delegacija ministrstva financ) objavlja: Menične golice nove emisije se dajo v najkrajšem času v promet in se bodo najkasneje koncem meseca maja dobivale pri pooblaščenih prodajalcih (trafikanth). Finančna delna blagajna v Ljubljani in davčni uradi izven Ljubljane so zavezani prodajati neposredno privatnim strankam le menične golice v vrednosti po 13 Din 20 p in preko te vrednosti. Izza dne 1. julija 1922. je kolkovanje (dodatno kolkovanje) meničnih golice dopustno samo v zmielu člena 13. taksnega in pristojbinskega pravilnika (Uradni list št. 104/1921); uporabljati se smejo izključno, in sicer tudi ob tem dodatnem kolkovanju, samo monopolizirane menične golice nove emisije. — Živinski potni listi (stočni pasovi) stare emisije razen onih po 50 par, ki ostanejo še nadalje v veljavi, se smejo ob predpisnem dodatnem kolkovanju uporabljati samo do dne 30. junija 1922. ter se morejo zamenjati za živinske potne liste nove emisije, odnosno stare emisije po 50 par (eventualno proti doplačilu) do dne 31. julija 1922. po okrajnih glavarstvih, ki prejmejo posebno navodila. Ze rabljeni živinski potni listi, ki so opremljeni z uradnimi potrdili i. sl., in živinski potni listi stare emisije po 50 par, ki ostanejo še nadalje v veljavi, se ne zamenjavajo.

(Tečaj za vinogradnike in sadjarje.) Na državni kmetijski šoli na Grmu bo dne 13. in 14. junija tečaj za vinogradnike in sadjarje, in sicer za zeleno cepljenje trt, okuliranje sadnega drevja in zatiranje trtnih in sadnih škodljivcev. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se zgleda takoj po dopisnici pri šolskem ravnateljstvu na Grmu pri Novem mestu. Pričetek tečaja dne 13. junija ob 9. uri zjutraj.

(Veleprodaja soli v Ljubljani.) je dala uprava državnih monopolov v Beogradu v zakup Žitnemu zavodu, d. z. o. z. v Ljubljani, za čas do dne 1. decembra 1923. Žitni zavod vzdržuje zalogo soli v nastopnih krajih: v Ljubljani pri družbi »Jadran« (Dunajska cesta št. 9), na Rakeku pri Levstiku in Oblaku, v Kranju pri Sire-Rantu, v Kočevju pri Antonu Kajfežu, v Novem mestu pri Josipu Turku, v Trebnjem pri Vinku Šerjaku, v Brežicah pri družbi »Globus«, v Celju pri trgovski združbi »Sloga« (Gospiska ulica št. 1), v Slovenjgradcu pri Ivanu Rojniku, v Mariboru pri Antonu Toneju in drugu (Mlinska ulica št. 33), v Dolnji Lendavi pri Ivanu Toplaku (Glavna alica št. 150) in v Ptuj pri Josipu Ormigu. Pri vseh navedenih tvrdkah se dobi jedilna sol, dočim se industrijska sol in sol za druge namene naročata naravnost pri pokrajinski monopolski direkciji v Ljubljani.

(Za posetnike Zagrebaškega zbora) zagrebaške velesojne je dovolilo ministrstvo za promet polovično vožnjo na vseh progah vsakomur, ki se izkaže z legitimacijo zbora. Legitimacije, ki veljajo po 200 kron, oddaja Zagrebački zbor.

(Na Zagrebaškem zboru) postavita Češka in Francoska lasten paviljon. V francoskem paviljonu bodo razstavljeni tudi poljedelski stroji.

(Ekspresni paketi iz Avstrije v Jugoslavijo) so uvedeni. Proti trojini pristojbini in posebnim ekspresnimi bodo dostavljali na dom te pakete posebni sli.

(Zagrebaški živinski trg dne 24. maja) je bil dobro obiskan. Na semenj se je prignalo zlasti veliko rogateg živine in pripeljalo dosti krme. Svinj je bilo malo. Cene so bile: prvovrstnim vo-

lom od 40 do 48, drugovrstnim od 33 do 38, tretjevrstnim od 28 do 32, kravam od 28 do 42, kravam za klobase od 22 do 24, teletom od 28 do 42, svinjam, prvovrstnim od 76 do 80, slabejšim od 70 do 74, oziroma od 58 do 62, mladi goveji živini od 35 do 42. (Vse cene v kronah za kilogram žive teže.) — Krma. Plačevalo se je: za novo seno od 800 do 900, za staro seno pa od 880 do 1100, za novo deteljo od 800 do 1100, za staro deteljo od 1200 do 1300 za 100 kg. Slama se je dobivala od 400 do 500 kron za 100 kg. Italijanskih kupcev ni bilo na sejmu.

(Žitni trg.) Sombor, dne 23. maja. Koruza od 1120 do 1130, pšenica od 1535 do 1540, oves od 1170 do 1200 kron. — Vreme je za posevke zelo ugodno.

(Hmeljarsko društvo v Zalcu) pozivlje vse poverjenike, da v interesu hmeljarjev odgovore na nastopna vprašanja: 1.) Kakšno je splošno stanje hmeljskih nasadov? Visokost pogankov, številnost panog, evetni popki, cvetje, prehod cvetja v kobule, kakovost kobul, zorenje in obiranje. 2.) Kajto delo v hmeljskih nasadih se izvršuje ali se je pred kratkim izvrševalo? 3.) Kakšno je vreme? (Temperatura ponoči, padavine, suša.) 4.) Ali je rastlina zdrava? (Bolezni, živalski in rastlinski škodljivci.) 5.) Kaj veste o hmeljski kupčiji? (Predprodaja, cene: najvišje in najnižje.) Upamo, da ne bo poziv »Hmeljarskega društva« ostal glas vpajočega v puščavi.

(Tretje poročilo »Hmeljarskega društva za Slovenijo«.) Zatec na Češkem, dne 18. maja 1922. Tu imamo že tri dni ugodno vreme in tople noči. Za razvoj hmeljske rastline je bil ta vremenski preobrat nujno potreben. V rano obreznih nasadih se poganjki že privezujejo, v pozno obreznih pa še niso vzklili. Precejšen del našega okoliša je bolhač tako zelo napadel, kakor že desetletja ne. To nadlogo so povzročili neugodno vreme in mrzle noči. O škodi, povzročeni po bolhaču, se danes še ne more razpravljati, vendar pa se že lahko reče, da je stanje jako različno. V primeri z normalnimi leti je rastlina v razvoju za 3 do 4 tedne zaostala. Lansko leto je bil hmelj sredi meseca maja že 2 do 3 m visok. Sedaj se uspeh letošnje letine ne dá kaj ugodno presojati. Stanovitno toplo vreme more še nekaj popraviti in zamujeno nadomestiti. Žal, da so se prikazali letos v obilnem številu hmeljski škodljivci — hrošči in ogrei — ki ogrožajo hmeljsko koreniko. — Pri pomnoženem povpraševanju je razpoloženo na hmeljskem trgu mirno; cene prvovrstnemu blagu so — stanovitne, drugovrstnemu pa oslabele. Za dobro blago srednje kakovosti se plačuje po 2500 do 3000 š. K. za 50 kg.

(Cena moki se je v Nemčiji dvignila.) V zvezi s silnim padanjem nemškega denarja so zvišali nemški mlinarji ceno moki št. 0 od 21-10 na 21-50 marke. Ker je vredna nemška marka približno 80 naših vinarjev, je nemška moka še vedno cenejša kakor naša.

(Carino na uvoz suhih češpelj) je Nemčija z dnem 1. maja zelo zvišala. Za uvoz češpelj v vrečah je treba plačevati 240, za uvoz češpelj v zabojih pa 300 mark carine na 100 kilogramov. S tem bodo naši izvozniki češpelj občutno prizadeti, kajti Nemčija je kupovala velik del potrebnih češpelj v naši državi.

(Vrednost denarja.) Ameriški dolar velja okoli 280 kron, češka krona okoli 5-60 krone, 20frankovski zlatnik 900 kron, angleški funt šterling okoli 1288 kron, laška lira okoli 15-08 krone, avstrijska krona pa dva in pol vinarja. Naša krona v Curihu sicer ni padla, pač pa se je dvignila vrednost tujemu denarju.

(Nemčija) izda nove bankovce, in sicer v vrednosti po 10.000 mark, kar je posledica silnega padca nemške valute.

Raznoterosti.

(Nekaj o Jugoslaviji.) Največ Jugoslavije pripada Balkanskemu polotoku, ki se razprostira med Egejskim, Jonskim in Jadranskim morjem in rekama Donavo in Savo. Balkan je turška beseda ter pomeni goro. Balkane je torej isto kot gorjanec. Na najdaljšem koncu znaša dolžina Jugoslavije 950 km, največja širina pa 430 km (od Dubrovnika do Subotice). Najsevernejša meja je severna meja Prekmurja, najjužnejša je pri Bitolju, najvzhodnejša izvir Bregalnice in najzajpadnejša rateško razvodje na Kranjskem. Na vzhodni meji vzhaja solnce 36 minut prej kakor na zapadni meji Kranjske. Državna meja drži ob morju 965 km, po suhem pa 3020 km. Jugoslavija meji na sedem držav, in sicer Italijo, Avstrijo, Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo, Grško in Albanijo. Površina Jugoslavije meri okroglo 270.000 kvadratnih kilometrov, tako da je naša država po velikosti med evropskimi državami na 12. mestu. Prebivalstva šteje Jugoslavija 12.740.000 in je glede njega 15. država v Evropi. Jugoslovenov je v državi okoli 85 odstotkov, Nemcev 4 in pol, Madžarov 3 in pol in Arnavtov

4 in pol odstotka; dalje 2 in pol odstotka Čehov, Romunov, Kucovlahov, Italijanov, židov, ciganov in drugih narodnosti. Po veri je 47 odstotkov pravoslavnih, 39 odstotkov rimskih katolikov, 11 odstotkov mohamedancev, 3 odstotki so židov in protestantov. V Prekmurju je okoli 25.000 ali 27 odstotkov protestantov. Poudariti je treba, da je nekaj Srbov katolikov kakor je tudi nekaj Hrvatov pravoslavne vere. Mohamedanci v Bosni pa so, kakor znano, i Srbi i Hrvati. Jugoslovani imamo tri narečja: 1.) kajkavsko narečje (ker se vprašujejo ljudje z vprašanjem kaj?) v Sloveniji, Medžimurju, severno-zapadni Hrvatski, varaždinski, zagrebški in bjelovarski županiji; 2.) čakavsko narečje (po vprašalniku ča?) v severni Dalmaciji, Hrvaskem Primorju in na kvarnerskih otokih; 3.) štokavsko narečje (po vprašanju što?) v Srbiji, Črni gori, Vojvodini, Bosni, Slavoniji, jugovzhodni Hrvatski in velikem delu Dalmacije. Naš jezik se deli dalje v iješkavsko, ekavsko in ikavsko narečje. Na primer: iješkavec pravi: lijepo, bijelo, mlijeko, dijete; ekavec govori: lepo, belo, mleko, dete; ikavec izgovarja: lipo, bilo, mliko, dite. Iješkavci so Hrvati in Slavonci, ki govorijo štokavsko, Bosanci in Hercegovci, Črnogorci in južni Dalmatinci. Ekavci so vsi Srbi, Hrvati kajkavci in Slovenci. Ekavščini, ki se rabi za književni jezik v srbsčini in slovenščini, so že sprejeli mnogi za podlago skupnemu jeziku. Latinična v ekavščini bodi skupen jugoslovanski jezik, je geslo mladine. Ikavščino govorijo Bunjevci v Bački in prebivalci nekaterih krajev v Slavoniji, Bosni in Hrvaskem Primorju. Jugoslovani imamo dvoje pisav: latinsko in cirilsko. Cirilico rabijo Srbi, latinico pa Hrvati in Slovenci. Vse te jezikovne razlike pa so tako malenkostne, da bi se mogli z lahkoto sporazumevati, če ne bi imeli v jeziku toliko tujih besed. Tako imajo Srbi v svojem jeziku zelo veliko turških, grških, albanskih in francoskih, Hrvatje turških, madžarskih, nemških in italijanskih, Slovenci pa nemških, italijanskih in tudi madžarskih besedi. Največ pismenih ljudi je v Sloveniji, najmanj v Bosni in Hercegovini. Nepismenost pa ni vedno znak nekulture, temveč najde se tudi dosti nekulturnih pismenih in kulturnih nepismenih ljudi. Nepismenost, ki je vzrok nesvobode, bo v svobodni državi skoraj izginila.

(Italijanski kralj v Primorju.) Ze lansko leto bi moral obiskati laški kralj Primorje, toda tedaj se je zbal — komunistov. Tekom enega leta so se razmere vendarle toliko izboljšale, da je mogel obiskati kralj Primorje. Z velikanskim teatralnim pompom so sprejeli kralja Italijani — resno in dostojno pa Slovenci. Vzlic temu, da so laška oblastva prepovedala slovenske zastave, je prišel slovenski značaj dežele vendarle povsod do veljave, celo v Trstu in Gorici. Prvobornitelj tržaških Slovencev, dr. Vilfan, je govoril s kraljem slovensko, s kraljico, rojeno črnogorsko princezino, pa srbsko. Laški fašisti so bili zaradi tega silno besni, vendar so se morali zatajiti. Kamorkoli je prišel laški kralj, povsod so ga naši ljudje nagovarjali samo slovensko ter povedali zahteve ljudstva. Kralj in kraljica sta jim na to odgovorila, da se bodo slovenske šole zopet otvorile in da se bodo smeli slovenski učitelji vrniti na svoja mesta. Bomo videli, če se bo kraljeva obljuba uresničila. Posebno odločno so nastopili naši ljudje v Sežani, kjer so zapeli »Lepo našo domovino«. Fašisti so jih zbog tega napadli ter razbili vse v Mahorčevci gostilni, katere lastnik je zaveden Slovenec. — Da ne bi videl kralj fašistovskega divjaštva, so prepregli Italijani vse razvaline Narodnega doma v Trstu z laškimi zastavami. Brez sramu so onečastili fašisti na ta način lastno zastavo, ki so jo porabili kot figovo pero za pokritje svojega barbarizma. Toda figovo pero še ni zakrilo nikdar nagote, temveč jo nasprotno razkrilo.

(Tepeni laški napadalci.) Kakor vse kaže, bodo morali laški nacionalisti vendarle vgrizniti v kisljo jabolko ter izprazniti vse ozemlje, pripadajoče nam. Z zadnjimi sredstvi poizkušajo to preprečiti. V noči od dne 23. na dan 24. maja so organizirali v ta namen velik napad na naše straže pri mestu Kastvu. Pet minut po polnoči so napadli v štirih četah našo stražo. Silno so streljali in metali bombe. Nato pa je tromba zapela v napad in Italijani so priskočili. Naše straže so pustile v bližino 30 metrov ter zagnale nato mednje kakih deset bomb. Učinek je bil strahovit. Skoraj vsaka bomba je zadela svoj cilj. Italijani so pričeli obupno kričati svoj slavni »mamma mia« ter jadreno bežati. Ko so prešle naše straže, čeprav so bile v veliki manjšini, v protinapad, je pa nastala med Italijani strašna panika. Oficirji na konjih so bili prvi med bežeci, vsi pa so pometali od sebe vse — orožje in klobuke — samo da so hitreje tekli. Šele na Reki so se ustavili ter trepetali strahu, da pridejo Srbi tudi na Reko. Naše straže so pokopale mrtvece, napravile velik plen ter se potem na demarkacijski črti ustavile.

Značilno je to, da je bilo v Kastvu ves čas bitke popolnoma mirno vse prebivalstvo, trdno prepričano, da še tako maloštevilna naša vojska vedno premaga Italijane. Pač pa je bilo prebivalstvo pripravljeno, poseči vmes, če bi bile naše straže preslabe. Na naši strani ni bil nihče niti ranjen. — Naša vlada je poslala takoj protest v Rim, kjer so obljubili, dati zadoščenje.

(Parada rdeče armade.) Nihče ne rolni tako zelo proti militarizmu kakor naši komunisti. V sovjetski Rusiji, njih vzoru, pa vlada najbrezobzirnejši militarizem. To vemo ne le iz lastnih izkušenj, temveč to potrjuje iznova uradno sovjetsko poročilo o paradirdeče armade v Moskvi, ki je bila dne 1. maja. Parade se je udeležilo 200.000 mož v rdečih hlačah in zelenih bluzah. (Kakor stare carske armade, tako imajo tudi komunisti kakor se vidi, silno radi »farbee«.) Parado je vodil sam Trocki. Petnajst srebrnih trompet je naznanilo pričetek parade. Trocki je po velikem govoru vse vojake zaprisegel. Pred vrhovnim generalom sovjetske armade je nato defiliralo vseh 200.000 mož. Parada je trajala nad tri ure. Trockega je obdajala velika množica častnikov. (V rdeči armadi imajo namreč častniki prav tako moč kakor v drugih armadah.) Vse je bilo seveda praznično odeto. V Genovi je govoril Čičerin proti militarizmu, v Moskvi pa ga je Trocki proslavil. Iako se norčujejo boljševiki iz vsega sveta, a naši zapeljanci jim ploskajo.

(Koliko ima vsaka država bankovcev.) Po ameriških podatkih imajo posamezne države bankovcev: Francoska za 7160, Italija za 4110, Avstrija za 19.110, Belgija za 1.180, Nemčija za 24.300, Poljska za 36.414, Romunija za 2384, Češkoslovaška za 2260, Jugoslavija za 940 in komunistična Rusija za 3.750.000 milijonov dolarjev. Najmanj bankovcev ima torej naša država, največ pa Rusija, to je skoraj za 6000 milijard dolarjev. (V sovjetskih rublih se ta vsota skoraj ne da izreči.) Tudi zgovoren dokaz, kam privede brezumno komunistično gospodarstvo.

(Nasprotna stran medalje.) Dočim se zapravlja v Moskvi denar ter prirajajo svečanosti, kosi v Povolžju ljudi bela smrt. 19 milijonov ljudi umira, sovjetska vlada pa misli na svetovno revolucijo. Kako strašne so razmere v Povolžju, kaže vpričo poročilo komunistične »Pravde« iz meseca aprila. V buzulškem in bugulmskem okraju se pripeti mesečno nad tisoč primerov ljudozmrstva. Ljudozmrstvo se je že tako razpaslo, da pošiljajo sodniki v Petrograd vprašanja, če se sme ljudozmre sploh še kaznovati. Da bi odpravili glad, je zaplenila sovjetska vlada cerkveno premoženje in vse dragocenosti. Denarja pa ni porabila za gladujoče, temveč za propagando svetovne revolucije. Taka je ljubezen komunistov do ljudstva!

(Radić s šajkačo.) Največji gromovnik proti Srbom, gospod Stjepan Radić, je grdo nasel nekemu hudo mušnežu, ki mu je dal na glavo šajkačo (značilno srbsko vojaško čepico) ter ga fotografiral. Fotografije je potem uspešno prodajal po Zagrebu. Celo Radić sam je prodajal te fotografije. Ko so pa videli Radićevi verniki Radića s šajkačo, so bili silno ogorčeni. Radić je moral jadrno prenehati s prodajo razglednic. Pregrado se tedaj tudi Radić ne sme norčevati iz naroda!

Književnost.

(Andrej Strug, Jutri.) Iz poljščine prevel Vilko Mazi. Založila Tiskovna zadruga. Cena 8 Din, po pošti 75 par. več. Strug, eden najodličnejših predstavnikov poljske moderne književnosti, je ustvaril poljsko novo romantiko. Komaj v teku nekaj let je napisal bogato zbirko novel, med katerimi je sprejela kritika baš »Jutri« z največjo hvalo. »Jutri« je en sam harmonični niz pretresljivih scen revolucijekega leta 1863, ki je hotelo z brutalnim nasiljem izbrisati iz zgodovine poslednjo sled poljske kulture in poljskega imena vobče. Glavni junak te povesti preživlja težke ure, ki so mu natančno štete: jutri zarano ga obesijo. Poginoti mora: za vero in svoje ideale, za svobodo zatirane domovine. Strug opisuje strahoto te agonije z nedosežno rutino in ognjevitim temperamentom, vendar brez patosa. Povest prikazuje največjo realnost, a je obdelana z najnežnejšo poezijo. Knjiga se vroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54.

Obrtnik.

Obrtniške vesti.

(Čast Vam, tovariši iz Dolenjske!) Naš poziv k udeležbi volitev v pridobinske komisije je imel popoln uspeh. Kot zavedni obrtniki ste spoznali svojo dolžnost, nastopili složno in zmagali. Čast Vam, neomah-

ljivi borci za obrtniške koristi! Ni-
ste pa dosegli le uspeha, temveč
zmago. Klerikalci so se z vneto
pripravljeni za volitve in dali, ker
imajo kot meščanska stranka tudi
dovolj denarja, celo natisniti letake
z imeni svojih kandidatov. S svojim
znanim pompom je klicala »Pretek-
lost«, pardon »Sedanost«, vse, kar
leže ino gre, na volišče, češ, da je
g. Pelko nosilec klerikalne liste. Se-
daj pa to razočaranje! V drugem in
tretjem razredu se sploh niso upali
postaviti kandidata, dočim smo do-
segli mi v tretjem razredu (to je le
v mestu) 14 glasov. V četrtem raz-

redu smo dobili mi 55, klerikalci pa
piši in reči: celih sedem glasov. Po-
datkov iz Trebnjega in Žužemberka
še nimamo. Tako se je končala slav-
no klerikalna polomija, čeprav je na-
stopala pod imenom »Obrtni zve-
ze«. Pa niso obrtniki tisti kalini, ki
bi se jih z izposojenim imenom
moglo loviti na lepenke. Najmanj
pa je to mogoče doseči pri dolenj-
skih obrtnikih, ki so dandanes go-
tovo lahko za vzgled obrtniške za-
vednosti. Zategadelj še enkrat: Za-
vedni obrtniki, čast Vam!
(Obrtniško društvo v Zgornji Ši-
ški) priredi v nedeljo dne 11. junija

vrtno veselico pri Fr. Sušteršiču, po
domače Slepem Janezu, v Zapužah.
Veselica se prične ob štirih popol-
dne. Opozarjamo že danes na šte-
vilne krasne dobrote, ki so izdelki
naših mojstrov. Vse obrtništvo in
vse obrtništvo naklonjeno občinstvo
vljudno vabimo k udeležbi veselice.
Druga društva pa prosimo, naj na
ta dan v tem okolišu ne prirejajo
svojih veselice. — Odbor »Obrtni-
škega društva v Zgornji Šiški«.

(»Sedanost«) ta lažniva prijate-
ljica obrtnikov, je faktično in for-

melno izpremenila svoje ime ter se
imenuje odslej »Preteklost«, kajti
umrla je na sušici prispevkov, du-
ševnih in gmotnih. V svoji zadnji
številki z dne 28. maja naznanja njen
»lastnik in izdajatelj«, g. Radešček,
da »Sedanost« preneha izhajati, ker
je poklican on na boljše mesto. Ta-
ko izgubi Slovenija svoj znamenit
svetovni list, Novo mesto svojega
šaljivca, obrtniki pa ponesrečenega
razdiralca obrtniške sloge. Z zado-
ščenjem vendar beležimo, da je čutil
g. Radešček v svojem članku »Po-
slovitev« potrebo, se zagovarjati za-
radi različnih napadov in obreko-

vanj, ki jih je tako rada priobčevala
»Sedanost« in ki so bili posebno
zasoljeni na račun obrtnikov. Po-
udarjamo seveda, da so izjave g. Ra-
deščka prepozne, kajti pred sodiščem
bo treba podati druge. Ves svet je
hotel g. Radešček izpreobrniti, ko je
prišel v Novo mesto, grmel in rohl-
nel je na vse strani — končno pa
se je rodila miška in »Sedanost«
je konec. Naj v miru počiva! G. Ra-
deščku pa želimo kar največ uspe-
hov, kajti dostikrat nas je s svojim
modrovanjem sijajno zabaval. Le
pogumno naprej, saj je na svetu še
dosti prostora za — neumnosti!

Tisoči ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo
že 25 let prijetno dišeči

Fellerjev „Elsafluid“ kot lepilo (kosmetikum)

za nego zob, nobnega mesa in glave ter kot
dodatek k vodi za umivanje, ker učinkuje za-
radi svojega antiseptičnega, čistega in osvežujočega de-
lovanja kar najbolje. Ravno
tako je priljubljen kot krep-
ko, blago delujoče in

vrlo prijetno sred-
stvo za drgnjenje

brbta, rok, nog in celotnega
telesa. »Elsafluid« je mnogo
močnejši in učinkovitejši ne-
go francosko žganje in sploh
najboljše sredstvo to vrste.
Tisočera priznanja! Z samo-
tom in poštino za vsakogar:

3 dvojne steklenice ali 1 specialna stekle-
nica 72 K.
Za prodajalce:
12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 300 K
24 dvojnih ali 8 specialnih steklenic 570 K
36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 900 K
POSTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar na-
prej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kupa očesa po 8 K in 12 K;
Elsa mentolni klinčci 16 K; Elsa posipalni prašek 12 K;
pravo Elsa ribje olje 80 K; Elsa ustna voda 48 K;
Elsa kolonjska voda 60 K; Elsa šumski miris 60 K;
glicerol po 16 in 60 K; Lysol, Lysolform 48 K; ki-
setki čaj 4 K; Elsa mrčesni prašek 16 K; strup za
podgane in miši po 16 in 20 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA donja, Elsatrg št. 344
(Hrvaško).

Kupim

na Dolenjskem ali Spodnjem Štajerskem
malo posestvo.
Predpogoj lep sadni vrt in mal vinograd.
Ponudbe na I. Magušarja v Lesoah
(Gorenjsko).

Valuta pada, draginja raste.
Kupuj domače milo, ne tuje, importirano!
Kupuj dobro milo, ker je isto najcenejše!
Kupuj „Gazela-milo“!

Zavarovalnica in pozavarovalnica

„TRIGLAV“

ustanovljena po Slovenski banki v Ljubljani, Jugoslovanski
banki v Zagrebu, Beogradu in New-Yorku, Živnostenski
banki v Pragi, jugoslovenski veleindustriji itd.

zavaruje

po najugodnejših pogojih proti škodam vsled požara in proti
transportnim škodam ter prične v najkrajšem času tudi z
zavarovanjem škod vsled vioma, nezdod, razbitja šip, toče,
zakonitega jamstva in chomage.

Generalno zastopstvo za Slovenijo: Ljubljana, Šelenburgova ul. št. 5/1,
pri „Pokrajinski zvezi društev hišnih posestnikov“.

Generalni zastopnik: IVAN FRELIH.

Zastopstva v vseh večjih mestih Slovenije. — Sprejema
zanesljive in spretno zastopnike.

Sedež društva: BEOGRAD. — Poslovno ravnanje: ZAGREB.

Preden sklenete zavarovanje, vprašajte za pogoje in tarife
pri tej domači zavarovalnici.

Prvo vrstne kose

(molnovke)

iz tvornice „Zeilinger“ prodaja

„Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani,

po nastopno navedenih cenah:

kose, dolge 65 cm . . po 62 K

kose, dolge 70 cm . . po 63 K

kose, dolge 75 cm . . po 66 K

kose, dolge 80 cm . . po 68 K

Cena kosi franko skladišče Ljub-

ljana, Kolodvorska ulica št. 7.

ANDREJ OSET, Maribor,

Aleksandrova cesta št. 57; telefon št. 88,

trgovina s senom, slamo, krompirjem,

fižolom, drvmi, žitom in drugimi dežel-

nimi pridelki. — Naslov za brzojavke:

Andrej Oset, Maribor.

Hlude in trame

vsakovrstne, bodisi v gozdu ali postavl-
jene na vagon, se kupi proti takojšnjemu
plačilu.

Ponudbe pod „Adria“ na An. zav. Drago
Beseljak & drug v Ljubljani, Sodna
ulica št. 5.

„Ekonom“,

osrednja gospodarska zadruga

v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 7

ima vedno v zalogi;

drobno jedilno sol,

lepo suho koruzo,

kristalni sladkor,

milo za pranje,

pšenične otrobe,

pšenično moko št. 0,

pšenično moko za kuho,

pšenično moko za kruh,

semenski oves,

koruzno moko in zdrob.

Koranit

zajamčeno pravi azbestni škrlj za po-

krivanje streh.

Zaloga

pri krovcu

FR. FUJANU, Ljubljana — Illova št. 48.

Primešaj

„MASTIN“ krmi!

Enkrat na teden eno pest.

Ako Mastina v lekarnah, trgovinah in

konsumih ne dobite, ga naročite po pošti.

5 zavojev Mastina stane 28 dinarjev in se

jih pošlje poštine prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči

pri ljudeh garje, lišaj, arbecico, kožne bo-

lezni in izpuščaj; pri živini uniči garje.

Loneček tega mazila velja po pošti 20 kron.

Lekarna Trnkoci

v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Morska trava za žimnice

v vsaki množini se dobi najceneje pri

tvrdki Sever & Komp. v Ljubljani,

Wolfova ulica št. 12.

Bakrene kotle

po 40 in 60 litrov vse-

bine, solidno izdelane,

— ima v zalogi —

Metalokemika, d. d.,

Zagreb,

Strossmayerova

ulica št. 6.

Zahtevajte

ponudbe!

Dekle

se išče k mali prijazni družini v Ljub-

ljani. Dobiva plačo in ima priliko, da

se navadi kuhanja, likanja itd. Znati ni

treba ničesar. Naslov: Ugodno, poštno-

ležeče, Ljubljana.

Kmetje, vpoštevajte

oglas v našem listu!

Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 16

se priporoča za naročila vizitk, trgovskih
pisem in kuvert ter vseh vrst tiskovin.

Mlatilnica

(sistem firma Hofherr & Schrantz),
boben 800 mm na zobu, z dvema čistilnikoma, rabljivi pogon okoli 8 H.P.,
popolnoma prenovljena in v jako dobrem stanju

se ceno prodaja.

Ogleda se jo lahko pri g. Simonu Praprotniku v Ljubljani, Jenkova ulica.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

Telefon int. št. 3 **Ljubljana** Telefon int. št. 3

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute po naj-
ugodnejših dnevnih cenah, sprejema vloge
na hranilne knjižice in na tekoči račun ter
jih obrestuje po najugodnejših pogojih;
ima poseben borzni oddelek.

Jadranska banka - Beograd.

Delniška glavnica: Din 30,000.000.—. Rezerva: Din 15,000.000.—.

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula,
Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo,
Split, Sibenik, Zagreb.

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

Afiliiran zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland Street. New York City.

Kapital: K 20,000.000

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPT-
NO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA

Rezerve okrog K 6,000.000

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

IZVRŠUJE VSE BANCNE TRANSAKCIJE
NAJKULANTNEJE